

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Eremciuc Ghenadie și Talpă Boris,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Talpiș Ivan în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Central din 13 ianuarie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Sopescu Simion X, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxx s. xxx str. xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.08.2021– 13.01.2022;

Instanța de apel: 10.02.2022 – 15.09.2022;

Instanța de recurs: 12.01.2023 – 12.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 13 ianuarie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Sopescu Simion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și i s-a stabilit potrivit acestei Legi, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Tot, Sopescu Simion, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și i s-a stabilit potrivit acestei Legi, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i sa stabilit definitiv lui Sopescu Simion, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a reținut, că Sopescu Simion la data de 31.05.2021, aproximativ la orele 18:00, prin înțelegere prealabilă împreună și de comun acord, cu alte persoane în privința cărora a fost disjunctă cauza penală, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor

sale și prevăzând urmările prejudiciabile, au pătruns prin acces liber în gospodăria cet. Donoagă Alexandru amplasată în r-nul xx, satul xx str. xxx, de unde au sustras pe ascuns mai multe bunuri din metal pe care le-au transportat în mun. Chișinău și le-au comercializat, împărțind banii între ei. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Sopescu Simion a cauzat părții vătămate Donoagă Alexandru o daună materială considerabilă în mărime de 4100 lei.

Tot el, la data de 08.06.2021, în intervalul de timp cuprins între orele 07:30-19:20, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările prejudiciabile, a pătruns prin acces liber în gospodăria cet. Balan Simion amplasată în r-nul xxx, satul xxxx, str. xxxx, de unde a sustras, pe ascuns, o cisternă din metal și o platformă din metal ce aparține cet. Doraș Gheorghe. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Sopescu Simion a cauzat părții vătămate Doraș Gheorghe o daună materială considerabilă în mărime de 3000 lei.

Astfel, coroborând faptele recunoscute de inculpat cu probele administrate în faza de urmărire penală, instanța de judecată a stabilit vinovăția inculpatului Sopescu Simion, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal (epizodul din 31.05.2021) - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (epizodul din 08.06.2021) - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul Sopescu Simion, fără a contesta vinovăția, a depus apel în termen, solicitând aplicarea legii cu privire la amnistie.

În motivarea cererii de apel, a invocat că se căiște sincer de cele comise, înainte de a fi condamnat era angajat în câmpul muncii, dar a pierdut munca pe motiv că a decedat tatăl, intrând într-o grea disperare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat, fiind menținută sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 13 ianuarie 2022.

4.1. Potrivit instanței de apel, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, reținute art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal (epizodul din 31.05.2021) - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (epizodul din 08.06.2021) - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De asemenea, Colegiul a remarcat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevante și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către inculpat, doar în partea stabilirii pedepsei penale, însă ce ține de încadrarea juridică și

vinovăție, sentința nu a fost atacată. Cu referire la solicitarea inculpatului Sopescu Simion, privind aplicarea actului de amnistie, Colegiul o reține ca fiind nefondată și o va respinge, or, art. (1) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, statuează expres că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusive persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8.

În conformitate cu art. 2, al aceleiași Legi, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. Încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Totodată, potrivit art. 6 alin. (1), lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: a1) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

La caz, Colegiul a subliniat că, potrivit revendicării referitor la antecedentele penale ale inculpatului Sopescu Simion se constată că, ultimul nu este la prima abatere de la legea penală, având înscrise pe numele său un șir de infracțiuni, inclusiv a comis o infracțiune prevăzută de art. 27-145 Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, este o infracțiune deosebit de gravă, și pentru comiterea căreia a fost condamnat la pedeapsa cu închisoare cu executare în penitenciar, ceea ce, conform art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, exceptează inculpatul din rândul persoanelor cărora sunt aplicabile prevederile art. 1, 2 alin.(1)-(4) din Legea cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (f.d. 90).

În acest punct de analiză, s-a relevat de a preciza că, inculpatul Sopescu Simion nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal (epizodul din 31.05.2021) și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (epizodul din 08.06.2021) Cod penal, or, ultimul a mai fost condamnat anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni deosebit de grave.

Prin urmare, Colegiul a constatat, că la cazul dedus judecării inculpatul Sopescu Simion cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243 și pe cale de consecință în privința lui nu poate fi aplicată această lege.

La capitolul aplicării pedepsei inculpatului Sopescu Simion, Colegiul a considerat concluzia instanței de fond corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale. Mai mult, cauza a fost judecată în baza

prevederilor din art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, inculpatul Sopescu Simion declarând că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și în asemenea caz, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în această ordine, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate, în vederea contestării circumstanțelor de drept constatate în actul de învinuire.

De asemenea, Colegiul a considerat că nu sunt temeiuri de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii întinderii pedepsei inculpatului Sopescu Simion or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și în limitele legale, fiind ținut cond și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal a notat, că instanța de fond a respectat prevederile art. 7, 61, 75, 76-78, 84, Cod penal, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei circumstanțele care atenuează și/sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea pedepsei stabilite, a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, respectând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunile săvârșite.

Colegiul a considerat că instanța de fond corect a stabilit că inculpatul Sopescu Simion este predispus la comiterea infracțiunilor, or datele de spre persoana inculpatului relevă că anterior a mai săvârșit o infracțiune similară, iar acest fapt constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Talpiș Ivan în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. **6)** și **16)** a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, a solicitat casarea sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Central din 13 ianuarie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse penale mai blânde neprivative de libertate.

5.1. În motivarea recursului ordinar, invocă.

- prima instanță nu a luat în considerare faptul că el avea la întreținere un copil minor, tatăl său a decedat;

- în acea perioadă s-a aflat într-un concurs de împrejurări grele de ordin personal și familial;

- a recunoscut vina și a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Colegiul penal constată că deși, avocatul Talpiș Ivan, potrivit textului recursului declarat, a semnalat temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **6** și **16** Cod de procedură penală, atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția*, precum și *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*, nu a concretizat prin ce se confirmă acestea, or în conținutul cererii nu expune nici o argumentare în susținerea respectivelor, fiind invocate formal, iar instanța de recurs nu este competentă să le completeze din oficiu și prin urmare, temeiurile de casare invocate nu-și găsesc confirmare și urmează a fi respinse.

Totodată, reieșind din motivarea recursului declarat, avocatul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalându-se temeiul de casare stipulat de *art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală*, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, însă nu este de acord cu pedeapsa definitivă apreciată, potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 3 (trei) luni, considerând oportună condamnarea inculpatului Sopescu Simion, la pedeapsa penală mai blândă neprivativă de libertate.

Verificând materialele dosarului în raport cu alegația precum că individualizarea pedepsei a avut loc contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată că instanța de

apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal în coraport cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana inculpatului, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării ei.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Sub acest aspect, se atestă că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Sopescu Simion, a săvârșit infracțiunile imputate lui, stabilindu-i o pedeapsă proporțională în raport cu infracțiunile comise, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că inculpatul Sopescu Simion, nu este la prima abatere de la legea penală, este predispus la comiterea infracțiunilor, or datele despre persoana inculpatului relevă că anterior a mai săvârșit infracțiuni similare, având înscrise pe numele său un șir de infracțiuni, inclusiv a comis o infracțiune prevăzută de art. 27-145 Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, este o infracțiune deosebit de gravă, și pentru comiterea căreia a fost condamnat la pedeapsa cu închisoare cu executare în penitenciar, ceea ce, conform art. 6 alin. (1) lit. d din Legea nr. 243 din 24.12.2021, exceptează inculpatul din rândul persoanelor cărora sunt aplicabile prevederile art. 1, 2 alin.(1)-(4) din Legea cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, iar acest fapt a condiționat respingerea cererii inculpatului în sensul dat, și respectiv constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

Astfel, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare în termenii specificați în dispozitivul sentinței.

În acest sens Colegiul penal consideră că, pedeapsa aplicată inculpatului Sopescu Simion este corectă, echitabilă și proporțională faptei comise, numită ținându-se cont de scopul pedepsei penale. Pedeapsa aplicată corespunde gradului prejudiciabil și de pericol social, circumstanțelor comiterii infracțiunii, atitudinii inculpatului față de cele întâmplate și conștientizarea pericolului crimei săvârșite.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa definitivă aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

7. Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs, nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Talpiș Ivan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Sopescu Simion X*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Talpă Boris